မာတိကာ

သံအမတ်ကြီး ဒေါက်တာလှမောင် (ဘောဂ)၏ အမှာစာ ၇
မူရင်းကျမ်းပြုသူ၏ အမှာစကား ၁၃

အခန်း (၁) တရုတ်ပြည်၏ငွေကြေးယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းဆိုင်ရာဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်

၁.၁ ချင်မင်းဆက်မတိုင်မီနှင့် ချင်-ဟန်ကာလအတွင်း ငွေကြေးနှင့်ကြွေးမြီ ၁၇
၁.၂ ဧွမင်းဆက်နှင့်တန်မင်းဆက်များ၊ စုန်နှင့် ယွမ်ကာလအတွင်းငွေကြေးနှင့်ကြွေးမြီ ၂၆
၁.၃ မင်နှင့်ချိန်မင်းဆက်များကာလအတွင်းငွေကြေးနှင့်ကြွေးမြီ ၃၅
၁.၄ ရန်မင်ဘီ (Renminbi) မွေးဖွားခြင်းနှင့်တိုးတက်ခြင်း ၃၉
၁.၅ ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုကြီးများနှင့် တရုတ်ငွေကြေး ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကြားနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း ၄၃

အခန်း (၂) တရုတ်ငွေကြေးအုတ်မြစ် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးခြင်း

၂.၁ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးခြင်း-တရုတ်ပြည်၏အံ့မခန်းအစွမ်း ၄၉
၂.၂ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးခြင်းအတွက်စီးပွားရေးအခြေခံအုတ်မြစ် ၅၈
၂.၃ နိုင်ငံတော်၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးမှုမဟာဗျူဟာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခြင်း-ဘဏ္ဍာရေးနှင့်စက်မှုစီးပွားရေး ၆၇

အခန်း (၃) တရုတ်ငွေကြေးပေါ်လစီ

၃.၁ တရုတ်ငွေကြေးပေါ်လစီသမိုင်းဆိုင်ရာဆင့်ကဲဖြစ်စဉ် ၇၃
၃.၂ တရုတ်ငွေကြေးပေါ်လစီ၏ရည်မှန်းချက်များ- အန္တိမပန်းတိုင်နှင့် အလယ်အလတ်ပန်းတိုင် ၈၅
၃.၃ တရုတ်ငွေကြေးပေါ်လစီ-ပေါ်လစီကိရိယာများနှင့် လုပ်ဆောင်မှုယန္တရား ၉၁
၃.၄ တရုတ်ငွေကြေးပေါ်လစီ၏အနာဂတ်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဦးတည်ချက် ၁၀၃

အခန်း (၄) RMB ငွေလဲနှုန်း

၄.၁ RMB ငွေလဲနှုန်း-အဓိကစီးပွားရေးကိန်းရှင်များ ၁၀၇
၄.၂ RMB ငွေလဲနှုန်း-ညီမျှခြင်း-မဖြေရှင်းနိုင်သေးသော စီးပွားရေးပဟေဠိတစ်ခု ၁၁၅
၄.၃ RMB ငွေလဲနှုန်းစနစ်-သမိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် တန်ဖိုးဖြတ်ခြင်း ၁၁၈
၄.၄ RMB ငွေလဲနှုန်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း-ရည်မှန်းချက်များ၊ မူဝါဒများနှင့် ညွှန်ကြားချက်များ ၁၂၆

အခန်း (၅) တရုတ်ပြည်တွင် ငွေလုံးငွေရင်းစာရင်းဖွင့်ခြင်း

၅.၁ ငွေလုံးငွေရင်းစာရင်းဖွင့်ခြင်းအဓိပ္ပာယ် ၁၃၆
၅.၂ ငွေလုံးငွေရင်းစာရင်းဖွင့်ခြင်းကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်းများ- တိုးတက်မှုနှင့် အစွန်းရောက်ချဉ်းကပ်မှု ၁၄၁
၅.၃ တရုတ်ပြည်၏ ငွေလုံးငွေရင်းစာရင်းဖွင့်ခြင်း- အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန် ၁၄၅
၅.၄ တရုတ်ပြည်၏ ငွေလုံးငွေရင်းစာရင်းဖွင့်ခြင်း ပုံစံ- ရည်မှန်းချက်များနှင့် အစီအစဉ်များ ၁၆၄

အခန်း (၆) နိုင်ငံတကာငွေကြေးစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် RMB ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း

၆.၁ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စီးပွားရေး တည်ဆောက်ပုံ ပြောင်းလဲခြင်းများနှင့်ငွေကြေးအဖြစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း ၁၇၁
၆.၂ နိုင်ငံတကာငွေကြေးစနစ်အသွင်ကူးပြောင်းခြင်းမှုများ- အဆင့်လေးဆင့်နှင့် ငွေကြေးအစားထိုးမှုသုံးကြိမ် ၁၇၅
၆.၃ နိုင်ငံတကာငွေကြေးစနစ်၏ မျက်မှောက်အနေအထား ဒေါ်လာစံ၏အားနည်းချက်များ ၁၈၁
၆.၄ နိုင်ငံတကာငွေကြေးစနစ် ထိန်းညှိခြင်း- From "Multi - currencies with a Dominant One to "Multi - currrencies Balancing" ၁၈၆
၆.၅ ကမ္ဘာဆီသို့ ချီတက်ခြင်း-RMB ၏ပစ္စုပ္ပန်နှင့်အနာဂတ် ၁၉၂
၆.၆ RMB ကို စီမံခြင်းနှင့် ရောင်စုံငွေကြေးများ ၂၀၀

သံအမတ်ကြီး ဒေါက်တာလှမောင် (ဘောဂ)၏ အမှာစာ

တရုတ်နိုင်ငံ၏ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သော စာရေးဆရာများထဲတွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်သော စာရေးဆရာကြီး ချန့်ယုလု (Chen Yulu) သည် စီးပွားရေးဘာသာဖြင့် ပါရဂူဘွဲ့ရရှိထားသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံ၏ အရေးကြီးသည့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် ထိပ်တန်းမှပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအနေဖြင့် ငွေရေးကြေးရေးနှင့် စီးပွားရေးဆောင်းပါးများကို သုတေသနပြု၍ စာအုပ်များပြုစုရေးသားခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် "Chinese Currency and the World" စာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ဖော်ပြပါ "တရုတ်ငွေကြေးနှင့် ယနေ့ကမ္ဘာ"စာအုပ်ကို လူငယ်စာရေးဆရာ "အလင်းဆက်" (IR) က မြန်မာဘာသာပြန်ဆို၍ ထပ်မံရေးသားပြုစုထားသည့် စာအုပ်အပေါ် မိမိအနေဖြင့် ဖတ်ရှုလေ့လာပြီး ၎င်းဘာသာပြန်စာအုပ်အပေါ် မိမိ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များကို အောက်ပါအတိုင်း အကျဉ်းချုပ်၍ တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ဘာသာပြန်လူငယ်စာရေးဆရာ "အလင်းဆက်" မှာ ၎င်းကိုယ်တိုင် ဘာသာပြန်ဆို၍ စာအုပ်များရေးသားပြုစုခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည့်အပြင် ကိုယ်တိုင်ရေးသုတစာအုပ်များကို သုတေသနပြု၍ ရေးသားပြုစု ထုတ်ဝေခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ယခု "တရုတ်ငွေကြေးနှင့် ယနေ့ကမ္ဘာ" စာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ဆိုထားရာတွင် အင်္ဂလိပ်မှ မြန်မာသို့ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုထားခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ စာအုပ်ဖတ်ရှုလေ့လာသူများအနေဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးစနစ် အဆင့်ဆင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာပုံနှင့်အတူ တရုတ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံပြီးနောက်အဆင့် (၂) နေရာသို့ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပုံတို့ကို စာဖတ်ရှုသူအပေါင်း ရသပြည့်စုံစွာဖြင့် နားလည်သဘောပေါက်လာစေရန် ချောမွေ့စွာ ဘာသာပြန်ဆို ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင် အခန်း (၆) ခန်းဖွဲ့စည်းပါဝင်ထားရှိပြီး ပထမအခန်းတွင် တရုတ်ပြည်၏ငွေကြေး ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းအဆင့်တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ရေးသားဖော်ပြထားရာ၌ ချင်မင်းဆက် မတိုင်မီ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးစနစ်မှအစပြု၍ ဧွမင်းဆက်နှင့် တန်မင်းဆက်တို့တွင်လည်းကောင်း၊ ချိန်မင်းဆက်အချိန်ကာလများတွင် အဆင့်ဆင့်ငွေကြေးစနစ် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာပုံကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရေးသားဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖော်ပြပါ အခန်း (၁) ၌ပင် တရုတ်နိုင်ငံသုံး ရန်မင်ဘီ (Renminbi) ငွေကြေးစနစ် ပေါ်ထွန်းလာပုံတို့ကို ဖော်ပြထားသည်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရပါသည်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် ၎င်းနိုင်ငံ၏ အခြေခံကျသော စီးပွားရေးများဖြစ်သည့် မက်ခရိုစီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှုသည် ကြိုတင်လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု ပညာရှင်များက မကြာခဏ ထုတ်ဖော်ပြောကြားလျက်ရှိပါသည်။ (Macro-Economic Stability is Prerequisite for Economic Development)။ ထိုနည်းတူစွာပင် ဤစာအုပ်၏ အခန်း (၂) တွင် တရုတ်နိုင်ငံ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် တံခါးဖွင့်မူဝါဒ တောင့်တင်းလာစေရန် ဆောင်ရွက်လာနိုင်သည်နှင့်အညီ တရုတ်နိုင်ငံ၏အရှိန်အဟုန်ဖြင့် စီးပွားရေးတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးလာမှုမှာလည်း ကမ္ဘာ့စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများအဆင့်သို့ လိုက်မီလာစေရန် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ပုံကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရေးသားပြုစုထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

စာအုပ်၏ အခန်း(၃)တွင် တရုတ်ငွေကြေးမူဝါဒ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်လာရာတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ငွေကြေးစနစ်များနှင့်အညီ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးမူဝါဒများ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာမှုကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရေးသားတင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တင်ပြရမည်ဆိုလျှင် ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်း ၁၉၉၀ ခုနှစ်များအထိ တရုတ်နိုင်ငံ၏ မက်ခရိုစီးပွားရေးငွေကြေးစနစ် ပိုမိုတည်တံ့ခိုင်မြဲလာစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကိုလည်းကောင်း၊ ငွေကြေးဖောင်းပွလာမှုအခြေအနေ (Inflation) ငွေကြေးကျုံ့လာမှုအခြေအနေ (Deflation) များကို မည်ကဲ့သို့ ကျော်လွှားနိုင်စေရန် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးစနစ်များကိုလည်းကောင်း၊ တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအရှိန်အဟုန်ဖြင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ထားသည့် ငွေကြေးစနစ်များကိုလည်းကောင်း စသည်တို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာသူများ စိတ်ဝင်စားမှု ရှိလာစေရန် ရေးသားဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

အခန်း (၄) တွင် တရုတ်ငွေကြေးဖလှယ်နှုန်းတည်တံ့လာစေရန်အတွက် မိမိ၏ ငွေကြေးဖလှယ်နှုန်းကို နှုန်းရှင်မျောထားရာတွင် ဗဟိုဘဏ်စီမံခန့်ခွဲမှုအောက်မှ နှုန်းရှင်မျောထားသည့်စနစ် (Managed Floationg) စနစ်တစ်ခုကိုချမှတ်၍ ဆောင်ရွက်သွားသည့်ကိစ္စရပ်များကို ရေးသားဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

အခန်း (၅) တွင် ပြည်တွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၌ ယခင်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တင်းကြပ်စွာ တားဆီးပိတ်ပင်ထားမှုများကို ဖြေလျှော့ပေးလာခြင်း၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့် အဖွဲ့အစည်းများကို ခွင့်ပြုပေးခြင်း၊ နိုင်ငံခြားငွေချေးစာချုပ်များရောင်းချခွင့်ပေးခြင်း၊ တရုတ်နိုင်ငံ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအား ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုပေးခြင်းစသည်တို့ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။

စာအုပ်၏ အခန်း (၆) တွင် နိုင်ငံတကာငွေကြေးစနစ် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် အသွင်ကူးပြောင်းလာမှုများကို ရေးသားဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အသွင်ကူးပြောင်းလာခဲ့ရာတွင် ၁၈ ရာစု၊ ၁၉ ရာစု အစောပိုင်းအချိန်ကာလများတွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် တစ်ကမ္ဘာလုံး၌ ဩဇာကြီးမားသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်လာသည်နှင့်အညီ ဗြိတိသျှပေါင်စတာလင်ကို ကမ္ဘာ့ငွေကြေးဖလှယ်ရေးတွင် ကြားခံတစ်ခုအဖြစ် သုံးစွဲခဲ့ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးနောက် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အညီ အမေရိကန်ဒေါ်လာကို ကမ္ဘာ့ငွေကြေး၌ တွင်ကျယ်စွာ သုံးစွဲလာခဲ့သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉ ရာစုနောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် ဂျာမန်မတ်(ခ်) ငွေ (Deutschemark)၊ ဂျပန်ယန်း၊ ယူရို (Euro) ငွေကြေးများကိုလည်းကောင်း အဆင့်ဆင့် ကမ္ဘာ့ငွေဖလှယ်နှုန်းများတွင် တွဲဖက်သုံးစွဲလာခဲ့ပုံများကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရေးသားတင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်သည့်အချိန်ကာလများတွင်လည်းကောင်း၊ ပြီးဆုံးသွားသည့်အချိန်ကာလများတွင်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့ငွေကြေးအသီးသီးတို့ကို ငွေကြေးကစားသူများ ကြီးထွားလာမှုကြောင့် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တင်ပြရမည်ဆိုလျှင် လက်ရှိစက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး ဥရောပနိုင်ငံအများစုတို့သည် ယခင်က နိုင်ငံတကာငွေကြေးများ (Convertible currency) ဖြစ်ခဲ့ကြသော်လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးဆုံးသည့်အချိန်ကာလတွင် ငွေကြေးကစားသူများ၏ လက်ချက်ကြောင့် Non-convertible currency များ အဖြစ်ပြောင်းလဲသွားကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် ဖော်ပြပါနိုင်ငံများ၊ စတော့ဈေးကွက်များလည်း ပြိုလဲပျက်စီးသွားကြသည်ကို တွေ့ရှိကြရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ ဘရစ်တန်ဝုဒ် (Bretton Woods System) ၌ Bretton Woods Fixed Ex change Rate ငွေကြေးစနစ်တစ်ရပ်ကို မဟာမိတ်နိုင်ငံများ ဦးဆောင်ကျင်းပသော နိုင်ငံတကာငွေကြေးစနစ်တစ်ရပ်ကို နိုင်ငံတကာငွေကြေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးညီလာခံကြီးမှ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့ရပါသည်။ ၎င်းငွေကြေးစနစ်သစ်အရ နိုင်ငံတကာ၏ ရွှေဈေးနှုန်းများကို ညှိနှိုင်း၍ ပုံသေဖလှယ်နှုန်းများ သတ်မှတ်ကျင့်သုံးရသည့်စနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ဒေါ်လာနှင့် ရွှေချိတ်ဆက်ထားမှုကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည့်အတွက် နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော်ခန့် ငွေကြေးစနစ်တည်ငြိမ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် Bretton Woods Fixed Exchange Rate စနစ် ပြိုကွဲပျက်စီးသွားခဲ့ရပါသည်။ ထိုသို့အားဖြင့် ကမ္ဘာ့ငွေကြေးစနစ်များ အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲလာပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဗဟိုဘဏ် (Central Bank) များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာကျင့်သုံးလျက်ရှိသည့် ငွေကြေးပေါ်လစီနှင့် ဘဏ္ဍာရေးပေါ်လစီများကိုလည်းကောင်း၊ ငွေဖလှယ်နှုန်း Exchange Rate အခြေအနေများကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ် Subprime Mortgage Crisis ကိုအကြောင်းပြု၍ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် ငွေရေးအကျပ်အတည်းဖြစ်ပေါ်လာပုံကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ် အာရှစီးပွားရေး အကျပ်အတည်းဖြစ်ပေါ်လာပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဤစာအုပ်တွင် ဆက်စပ်ရေးသားဖော်ပြထားသည်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာနှင့် ဗဟုသုတရရှိနိုင်စေရန် အချက်အလက်များပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖော်ပြထားပါ၍ ဖတ်ရှုလေ့လာသင့်သည့် စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်ဖြစ်ပါကြောင်း အမှာစာရေးသားလိုက်ပါသည်။

ဒေါက်တာလှမောင်
သံအမတ်ကြီး(ငြိမ်း)
အကြီးတန်းအကြံပေး
မြန်မာနိုင်ငံမဟာဗျူဟာနှင့်
နိုင်ငံတကာလေ့လာရေးအဖွဲ့